

<} `gc! `cVW `g'í \_j €fXgZ' fj U`tb]b[Yb`

H>s BGH9I H@t H5B 8 9`
&\$%* !%\$! &*`

<GB `&\$%\*!\$+%(`

Handläggare:

5bXfYUg: U`\_`

<} `gc! `cVW `g'í \_j €fXgb} a bXYb`
&\$%* !%\$! &&.....d`-

Yttrande över motion 2016:6 av Anders Nilsson (MP) m.fl. om stödlinje för personer med narkotikaproblem och deras anhöriga

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om stödlinje för personer med narkotikaproblem och deras anhöriga. I motionen föreslår Anders Nilsson m.fl. (MP) att hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en stödlinje för personer med narkotikaberoende och deras anhöriga.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-10-26
Motion 2016:6 av Anders Nilsson m.fl. (MP)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i beredningen för psykiatri och folkhälsa.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

En stödlinje för flera substanser än alkohol skulle förmodligen fylla ett behov som idag inte är tillgodosett bland allmänheten. Det finns idag en stor grupp brukare som den traditionella beroendevården inte når.

Många personer som har narkotikaproblem känner oro för att söka vård för sina problem. Det saknas också ett första trappsteg för att hänvisa personer som ännu inte är redo att kontakta en mottagning.

I befolkningen uppskattas att cirka 2 procent använder cannabis regelbundet. Bedömningen är att det inom denna grupp finns intresse för råd

och stöd online. Redan idag finns exempel på att personer som röker cannabis hör av sig anonymt via nätet.

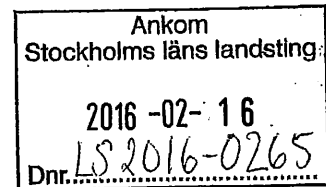
Primärvården, studenthälsan och akutmottagningar har förbättrat sig när det gäller screening för narkotika. Det finns dessutom tendenser till en attitydförändring kring narkotikabruk.

Det finns erfarenheter baserat på mottagningsspecifika rådgivningstelefoner och internetbaserade tjänster för frågor. Erfarenheterna visar att den största målgruppen för en stömlinje skulle vara personer som röker cannabis eller har ett skadligt bruk av narkotikaklassade läkemedel samt närstående till personer med beroende.

Internationellt finns liknande exempel på stömlinjer, till exempel i Australien. Det som i Sverige ligger närmast en stömlinje av detta slag är Cannabishjälpen som är en internetbaserad självhjälp som drivs på uppdrag av Folkhälsomyndigheten. Personal och forskare från Beroendecentrum medverkar i projektform.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Åsa Himmelsköld
Avdelningschef

Motion av Anders Nilsson (MP) om stödlinje för personer med narkotikaproblem och deras anhöriga

2016:6

Cirka 45 000 människor beräknas vara beroende av narkotika i Sverige. Narkotikaberoende orsakar ett stort lidande för den som är beroende och deras anhöriga. Nyligen uppmärksammades att Sverige har EU:s näst högst narkotikadödlighet: under 2014 rapporterades 765 narkotikarelaterade dödsfall in till Socialstyrelsen. Den stora missbruksutredningen från 2011 beräknade att narkotikaberoende kostar samhället cirka 62 miljarder kronor per år, till exempel i form av kostnader för beroendevård, vård av följsjukdomar och narkotikarelaterad brottslighet. Samtidigt kan en krona satsad i effektiv beroendevård ge 3-8 kronor tillbaka i sparade kostnader för samhället.

En betydande andel av personer med narkotikaberoende vill bryta sitt beroende, vilket dessvärre ofta är mycket svårt. Många saknar det sociala nätverk som kan ge stöd vid en rehabiliteringsprocess och det är vanligt att man tvekar inför att söka sig till beroendevården. För personer med ett mildare beroende kan det istället uppfattas som stigmatiserande att söka sig till reguljär beroendevård. Följaktligen når beroendevården i Sverige bara var femte person med missbruk eller beroende.

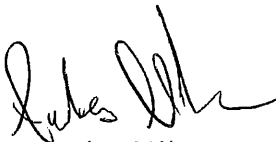
För andra typer av beroenden driver SLSO olika former av telefon- och chattstöd för personer med ett beroende och deras anhöriga. Har du ett alkoholberoende, ett spelberoende eller ett tobaksberoende kan du vända dig anonymt till respektive stödtelefon och få rådgivning och stöd. Syftet är ge människor stöd att förändra sin situation själv eller få hänvisning till vart man kan vända sig för mer omfattande vård och behandling. Flera av varandra oberoende studier visar på väldigt goda resultat för stödtelefonerna. Metoden ändra vanor och minska beroende hos de som kontaktar dem, vilket bekräftas av internationell forskning.

Stödtelefonerna passar väl in i en trappstegsmodell för vården, där vårdens omfattning avgörs av graden av problem. Dessutom sänker de trösklarna för människor som av olika anledningar är osäkra på om de har ett problem, hur de ska hantera det och vart de ska vända sig. De erbjuder också anhöriga en utmärkt möjlighet till stöd och rådgivning. Liknande stödlinjer finns även för dopning och avvikande sexualitet, men de drivs inte av SLSO.

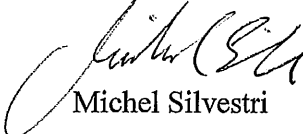
Miljöpartiet vill landstinget utreda möjligheten till att inrätta en liknande tjänst för personer med narkotikaberoende och deras anhöriga. För en liten kostnad skulle en stödtelefon kunna förebygga och i viss mån behandla narkotikaberoende, samt ge kvalificerad information om vart man kan vända sig. Stödtelefonen skulle även ha goda förutsättningar att nå grupper som annars inte vill kontakta beroendevården.

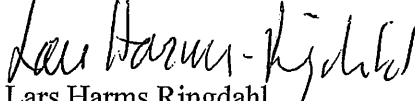
Landstingsfullmäktige föreslås besluta:

- Att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en stödlinje för personer med narkotikaberoende och deras anhöriga.

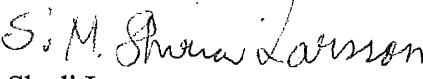

Anders Nilsson

Karin Michal

Michel Silvestri

Lars Harms Ringdahl

Vivianne Gunnarsson

Shadi Larsson

Susanne Nordling